

Aan de RvM Curaçao
t.a.v. de Minister-president,
de heer G.F. Schotte
Fort Amsterdam 17
Alhier

Willemstad, 27 april 2011

Kenmerk : 11/0393C/JH
Referentie : drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Advies inzake benoemingsvoorstel nieuwe bestuursleden van Kadaster

1. Inleiding

Het Land Curaçao zijnde de rechtsopvolger per 10 oktober 2010 van het Eilandgebied Curaçao dient, ter zake van de voorgeschreven advisering en bijbehorende taken zoals opgenomen in artikel 4 van de Verordening Corporate Governance (A.B. 2009, nr. 92), een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met een bij Landsbesluit aangewezen deskundige organisatie. Op grond hiervan is een overeenkomst van opdracht afgesloten tussen het Land Curaçao en SOAB waarbij ons Bureau als adviseur corporate governance zal fungeren ten behoeve van het Land Curaçao dan wel totdat de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (in het vervolg 'SBTNO') is opgericht, operationeel is geworden en is aangewezen als de adviseur corporate governance.

Uitgaande van de Verordening Corporate Governance alsook de bepalingen van de aangegeven overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance in ieder geval het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder dan wel de overheid aangaande het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van (certificaten) van aandelen, het vaststellen of aanpassen van een reserverings- of dividendbeleid voor de overheidsvennootschappen of -stichtingen en het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de overheidsvennootschappen of -stichtingen.

Op basis van het voorgaande heeft u ons Bureau, als tijdelijk adviseur corporate governance, voor advies benaderd inzake het voornemen tot benoeming van nieuwe leden in het bestuur van de Stichting Kadaster en Openbare Registers Curaçao ('Kadaster'). Het gaat hierbij om de volgende kandidaten:

- De heer A.M. Daal.
- De heer ██████████.
- De heer S.S. Lodowica.
- Mevrouw I. Augusta-Williams.

Op grond van de Verordening Corporate Governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming dan wel ontslag van bestuurders aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de procedureregels en profielschets als bedoeld in artikel 8 van de Verordening en de bepalingen uit de Code Corporate Governance van het Land Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen. De Code Corporate Governance is, op basis van artikel 3, lid 1 van de Verordening Corporate Governance, door het voormalig Bestuurscollege op 12 oktober 2009 bij Eilandsbesluit vastgesteld.

Wij hebben in dit kader de aangegeven benoemingsvoorstellen beoordeeld om na te gaan in hoeverre deze voldoen aan de hierboven vermelde regelgeving. Inzake de aard en reikwijdte van deze beoordelingswerkzaamheden verwijzen wij u tevens naar onze brief van 5 april 2011 (kenmerk 11/0305C/JH). De resultaten van onze beoordeling zijn in dit schrijven opgenomen.

2. Statutaire vereisten en profielschets voor bestuursleden van Kadaster

Uit artikel 4 van de statuten van Kadaster blijkt dat het Bestuurscollege de voorzitter, de penningmeester, de secretaris en overige bestuursleden benoemt waarbij voorts het bestuur uit minimaal 3 en maximaal 5 leden dient te bestaan. Hierbij mogen Statenleden, ministers, staatssecretarissen, leden van de Raad van Advies, leden van de Eilandsraad en gedeputeerden (anders dan de gedeputeerde belast met Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting) niet worden benoemd als bestuurslid van de stichting. Voorts zijn ambtenaren werkzaam bij DROV, Bureau Domeinbeheer, DOW en het Secretariaat Stadsvernieuwing alsook notarissen en medewerkers van enig notariskantoor, ook niet benoembaar als bestuurslid van Kadaster.

Uit artikel 8, lid 1 van de statuten van Kadaster blijkt dat het bestuur belast is met het besturen van de stichting alsook met het beheer van en de beschikking over het vermogen van de stichting binnen de grenzen van haar doel. Voorts blijkt uit artikel 4, lid 2 van de statuten dat de gedeputeerde belast met Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting qualitate qua bestuursvoorzitter is van de stichting. Hieruit blijkt dat het Raad van Commissarissenmodel (zie paragraaf 4) nog niet is toegepast bij Kadaster. Wij gaan in dit kader uit van de veronderstelling dat het Raad van Commissarissenmodel alsnog zal worden toegepast bij Kadaster en dat de in dit schrijven aangegeven kandidaten zijn voorgedragen als lid van een nog in te stellen raad van toezicht bij Kadaster.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance moet de raad van toezicht bij een stichting een profielschets opstellen voor haar leden. Deze profielschets dient mede ter waarborging van de kwaliteit van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van toezicht. In deze profielschets worden er, rekening houdende met de aard van de activiteiten en omvang van de stichting, eisen gesteld ter zake van de gewenste grootte en samenstelling van de raad van toezicht alsook ter zake van de gewenste deskundigheid en achtergrond van haar leden. Tevens moet minimaal één lid van de raad van toezicht een zogenoemde financieel expert ('financial literate') zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel-economisch terrein. Deze profielschets dient ten slotte door de overheid te worden vastgesteld en jaarlijks, samen met de raad van toezicht, te worden geëvalueerd.

Een profielschets voor de raad van toezicht van Kadaster is als zodanig nog niet opgesteld. Wel heeft het Bestuurscollege een algemene profielschets vastgesteld voor de raden van commissarissen / toezicht van de overheidsvennootschappen en -stichtingen. Deze profielschets wordt thans door het Land Curaçao gehanteerd in het kader van de benoeming van leden voor de toezichthoudende organen bij haar overheidsentiteiten. Het doel van deze profielschets is om richtlijnen te geven voor de samenstelling alsook de benoeming van toezichthouders bij de overheidsentiteiten. Conform deze algemene profielschets dient ieder commissaris, uitgaande van zijn toezichthoudende en adviserende taken, in staat te zijn om de hoofdlijnen van het beleid en strategie van de overheidsentiteit, alsook de hieraan verbonden belangrijkste risico's, te beoordelen. Hierbij zijn er, binnen het kader van deze algemene profielschets, specifieke competenties geformuleerd waarover elk commissaris dient te beschikken voor de vervulling van de aan hem of haar toebedeelde rol in een raad van commissarissen / toezicht. Elk commissaris dient onder meer te beschikken over de volgende competenties:

- Affiniteit met de doelstelling dan wel werkgebied van de rechtspersoon.
- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven dan wel non-profit organisaties.
- Algemene financieel-economische kennis en ervaring.
- Het hebben van helikopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken (denk- en werkniveau op tenminste HBO-niveau).
- Verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid.
- Kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen, inclusief inzicht in strategische afwegingsprocessen.
- Het in hoofdlijnen kunnen functioneren als een klankbord voor de directie / bestuurder.

Tevens dient de raad van commissarissen / toezicht zodanig te zijn samengesteld dat aan de volgende eisen wordt voldaan:

- een lid met ruime financiële kennis en ervaring;
- een lid met gedegen juridische kennis en ervaring;
- een lid met (bedrijfs)economische ervaring;
- een lid met specifieke kennis en ervaring met de doelstelling dan wel werkgebieden van de rechtspersoon.

Rekeninghoudende met de statuten van Kadaster alsook de bepalingen uit de Code Corporate Governance ten aanzien van de grootte en samenstelling van de raad van commissarissen / toezicht, kunnen de in de algemene profielschets geformuleerde eisen als voldoende selectiecriteria worden gehanteerd voor de benoeming van nieuwe toezichthouders bij Kadaster.

Niettegenstaande het voorgaande adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van Kadaster vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van Kadaster en haar activiteiten. De aldus vastgestelde profielschets dient, samen met de raad van toezicht, tenminste jaarlijks te worden geëvalueerd en indien nodig aangepast rekening houdende met de gewenste samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad.

3. **Analyse benoemingsvoorstel nieuwe bestuursleden van Kadaster**

Uit onze beoordeling van de curricula vitae van de heren Daal, [REDACTED] en Lodowica kan redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaten in principe voldoen aan de hiervoor aangegeven, door het voormalig Bestuurscollege vastgestelde, algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen / toezicht van overheidsentiteiten. Op basis van de door deze kandidaten genoten opleidingen in combinatie met de door deze kandidaten opgedane werkervaring kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij minimaal over het vereiste HBO denk- en werkniveau beschikken. Echter blijkt uit het curriculum vitae van de heer [REDACTED] dat hij vanaf [REDACTED] werkzaam is als algemeen coördinator van het Secretariaat Stadsvernieuwing. In artikel 4, lid 3 van de statuten van Kadaster wordt aangegeven dat ambtenaren werkzaam in dienst van het Secretariaat Stadsvernieuwing niet benoembaar zijn als bestuurslid van de stichting. Hierdoor is het niet mogelijk voor de heer Emanuel om als bestuurslid te worden benoemd bij Kadaster.

Uitgaande van de statuten van Kadaster alsook de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen / toezicht bij overheidsentiteiten, hebben wij op basis van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heren Daal en Lodowica als bestuursleden van Kadaster. Inzake het voornemen tot benoeming van de heer [REDACTED] als bestuurslid bij Kadaster hebben wij echter zwaarwegende bezwaren daar deze benoeming strijdig zou zijn met de statuten van de stichting als gevolg van het feit dat de heer Emanuel thans werkzaam is bij het Secretariaat Stadsvernieuwing.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient er tevens geen sprake te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen / toezichthouders van een overheidsentiteit. Een belangenverstremgeling kan geacht worden aanwezig te zijn indien een bestuurslid van Kadaster ook een toezichthoudende rol vervult of bestuurlijke invloed heeft bij een overheidsentiteit of andere entiteit waarmee Kadaster een belangrijke zakelijke relatie heeft. Wij achten het niet onze taak om zelf te onderzoeken of dat het geval is bij de voorgedragen kandidaten maar zullen u erop attent maken indien wij over informatie beschikken dat dit wel het geval is. Van de voorgedragen kandidaten is ons niet bekend of zij een toezichthoudende of bestuurlijke rol vervullen bij overheidsentiteiten dan wel andere entiteiten waarmee Kadaster een belangrijke zakelijke relatie heeft. Indien dit wel het geval zou zijn dan dienen deze kandidaten terug te treden uit deze toezichthoudende dan wel bestuurlijke functies bij deze entiteiten alvorens te kunnen worden benoemd als bestuurslid van Kadaster. Tevens willen wij u attenderen op het feit dat het aantal commissariaten / toezichthoudende functies van een persoon bij een overheidsentiteit conform de Code Corporate Governance maximaal vijf kan bedragen, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen / toezicht als dubbel telt.

Ten behoeve van de beoordeling van de voordracht van mevrouw Augusta-Williams als bestuurslid van Kadaster dienen wij de beschikking te hebben over het curriculum vitae van deze kandidaat. Tot bij het uitbrengen van dit advies hebben wij nog niet de beschikking over het aangegeven curriculum vitae waardoor wij vooralsnog geen advies kunnen uitbrengen over deze benoemingsvoordracht.

4. Aanpassing statuten van Kadaster

De Code Corporate Governance gaat uit van een stichtingsstructuur welk gebaseerd is op het Raad van Commissarissenmodel. De belangrijkste kenmerken van dit Raad van Commissarissenmodel zijn de volgende:

- De Raad van Bestuur is het bestuur van de stichting en heeft zelfstandige bestuursbevoegdheid. Aan haar komen alle bevoegdheden toe, met uitzondering van de aan de Raad van Commissarissen opgedragen bevoegdheden;
- De Raad van Commissarissen van een zodanige stichting heeft een drietal taken: (i) adviseren van de Raad van Bestuur, (ii) toezicht houden op de Raad van Bestuur en (iii) een aantal bijzondere taken zoals het benoemen en ontslaan van bestuurders en het goedkeuren van ingrijpende bestuursbesluiten.

Het toepassen van de bepalingen van de Code impliceert dat de statuten van een stichting aangepast moeten worden conform het Raad van Commissarissenmodel.

De statuten van een stichting dienen in dit kader zodanig te worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende stichting.

Uit artikel 8, lid 1 van de statuten van Kadaster blijkt dat het bestuur belast is met het besturen van de stichting alsook met het beheer van en de beschikking over het vermogen van de stichting binnen de grenzen van haar doel. Tevens blijkt uit artikel 4, lid 2 van de statuten dat de gedeputeerde belast met Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting qualitate qua bestuursvoorzitter is van de stichting. Op grond hiervan blijkt dat de statuten van Kadaster nog niet zijn aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. In dit kader verwijzen wij tevens naar de wettelijke verplichting uit artikel 12, lid 2 van de Eilandsverordening Corporate Governance waaruit blijkt dat de statuten van een vennootschap of stichting uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze Eilandsverordening aangepast moeten worden om te voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

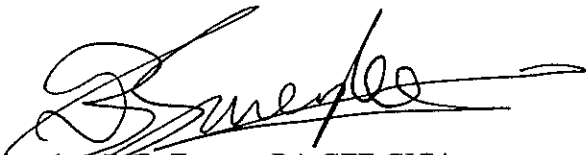
5. Advies

Op grond van het voorgaande:

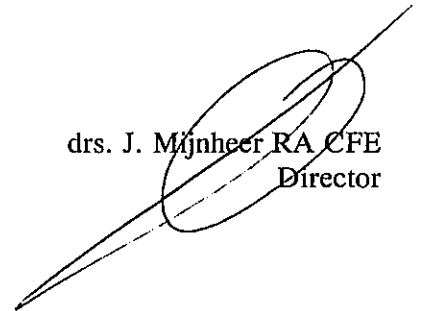
1. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van Kadaster vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de activiteiten van de stichting.

2. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming de heren Daal en Lodowica als bestuursleden van Kadaster. Inzake het voornemen tot benoeming van de heer [REDACTED] als bestuurslid bij Kadaster hebben wij echter zwaarwegende bezwaren daar deze benoeming strijdig zou zijn met de statuten van de stichting als gevolg van het feit dat de heer [REDACTED] werkzaam is bij het Secretariaat Stadsvernieuwing.
3. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog de statuten van Kadaster te laten aanpassen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid deze brief nader toe te lichten.

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Senior Audit Manager

drs. J. Mijnheer RA CFE
Director